

עודכן ב- 01/07/2008 02:55

בקרוב גם חוקרים מליגה ז' לא יבואו

מאת אייל וינטר

<< המכון ללימודים מתקדמים בתמיכת המחלקה לכלכלה והמרכז לחקר הרציונליות באוניברסיטה העברית מקיים בימים אלה כנס בהשתתפות שבעה חתני פרס נובל בכלכלה. לכאורה, ניתן לחשוב שזעקת האקדמיה אינה מוצדקת. אם מצב המחקר האקדמי בישראל כל כך רע, מה מצאו להם שבעה חתני פרס נובל לבקר בישראל?

אלא שביקורם של אלה בא על חשבון הקרדיט האקדמי שצברה מדינת ישראל החל מסוף שנות ה-60 וכלה בתחילת שנות ה-90, וכמו כל חיסכון גם סופו של זה להיעלם. ללא מבצע הצלה להשכלה הגבוהה, תידרדר רמתה לזו של אלבניה, ובשנים הקרובות לא רק שלא יגיע לפה אף חתן פרס נובל, אלא ספק אם נזכה לארח פה חוקרים בינוניים דרג ג'. מבין תלמידי המחלקה לכלכלה באוניברסיטה העברית יוצאים כל שנה כשבעה סטודנטים לתוכנית דוקטורט באחת מחמשת האוניברסיטאות הטובות בעולם. אם לא נדע להשיבם הביתה, לפרופ' ישראל אומן ולפרופ' אהרן צ'חנובר, לא יהיו יורשים.

כאחד ממארגני הכנס התבקשתי להתראיין לרשת טלוויזיה מסין ונשאלתי שאלה מעט מביכה: "כיצד אתה מסביר שבקרוב חתני פרס נובל בתחומים השונים חלקם של היהודים כה גדול?" בעודי מחפש תשובה עלתה במוחי שאלה הרבה יותר מעניינת: כיצד ייתכן שמתוך כ-80 חתני פרס נובל היהודים החיים כיום, רק שלושה חיים בישראל, וזאת למרות שמדינת ישראל מאכלסת כמחצית מאוכלוסיית היהודים בעולם? התשובה הסבירה ביותר היא שממשלות ישראל לדורותיהן לא השכילו להשקיע בתשתית חינוכית ומדעית שתמצה את הפוטנציאל האינטלקטואלי האדיר של אזרחי המדינה.

תארו לעצמכם איך היתה נראית כיום ישראל אילו רק זכינו לתשתית מדעית הדומה לזו שבשאר מדינות המערב. תארו לעצמכם את ישראל עם 40 חתני פרס נובל בכלכלה, בפיסיקה וברפואה. ישראל היתה נהפכת לבירת המדע העולמי. התעשייה הישראלית היתה פורחת ומשאירה מאחור את זו של קוריאה וסינגפור, ועם תל"ג גדול

פי עשרה מזה שיש לנו כיום, סביר שהיו נפתרות גם רבות מהבעיות הביטחוניות של המדינה. אבל ממשלות ישראל העדיפו להשקיע בליקוט דגיגים קטנים לצורכי הישרדות במקום לבנות חכה מפוארת ויציבה שתדוג דגי זהב גדולים עבור אזרחי המדינה.

הכותב הוא פרופסור לכלכלה וראש המחלקה לכלכלה באוניברסיטה העברית

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©

סגור חלון